

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansinspektionen

Yttrande över Finansinspektionens förslag till föreskrifter om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Remissen innehåller även förslag till allmänna råd, vilka inte omfattas av Regelrådets granskning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till föreskrifter om valutaväxling och annan finansiell verksamhet, och gäller för fysiska och juridiska personer som ansöker om registrering av verksamhet enligt 2 § lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet, eller om registrering av en ny verksamhetsinriktning enligt 2a § samma lag.

Föreskriftsförslaget innehåller de uppgifter som behövs när en fysisk eller juridisk person ansöker om registrering av sin verksamhet. En sådan ansökan ska innehålla en beskrivning av vilken verksamhet som ska bedrivas och hur verksamheten ska finansieras. Ansökan ska likaså innehålla den allmänna riskbedömning och de interna rutiner och riktlinjer som har upprättats enligt penningtvättslagen och Finansinspektionens föreskrifter. En ansökan som görs av en juridisk person ska innehålla en beskrivning av företagets ägarförhållanden. För såväl fysiska som juridiska personer behöver uppgifter bifogas för ledningsprövning, som framgår av bilaga 2 till Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2023:12) om ägar-, ägarlednings- och ledningsprövning i vissa finansiella företag.

Föreskriftsförslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att regeringen har föreslagit ändringar i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet (i det följande förkortad LVA). Ändringarna i LVA medför en utökad registreringsplikt samt införandet av ett allmänt lämplighetskrav för dem som bedriver verksamhet enligt LVA. Valutaväxling som avses i LVA är kontantbaserad. Med kontanthantering följer en minskad spårbarhet, vilket gör det svårare att upptäcka brottslig verksamhet. I syfte att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism i finansiella institut har regeringen föreslagit vissa ändringar i LVA (se regeringens proposition

Förstärkt reglering av valutaväxlare och andra finansiella institut, prop. 2022/23:124).
Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Den skärpta regleringen har medfört att Finansinspektionen ser behov av att i föreskrifter närmare specificera vad en ansökan om registrering och en ansökan om en ny verksamhetsinriktning ska innehålla.

Syftet med föreskrifterna anges vara att tydliggöra vilka krav Finansinspektionen ställer på sådana ansökningar. Införandet av sådana bestämmelser leder till en ökad förutsebarhet och tydlighet för aktörerna på marknaden.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att de föreslagna föreskrifterna specificerar vad en ansökan om registrering av verksamhet enligt LVA ska innehålla. Vidare innehåller förslaget en reglering av innehållet i en ansökan om registrering av en ny verksamhetsinriktning enligt LVA, det vill säga en ansökan av den nya typ som tillkommer när lagändringar enligt regeringens förslag träder i kraft.

Det anges att alternativen till en bindande reglering är antingen att lämna allmänna råd, det vill säga en rekommendation om hur ett institut kan eller bör handla, eller att helt avstå från reglering. Finansinspektionen anser att bindande regler, som tydligt anger vilka underlag och vilken information som krävs för att prövningen av ansökningar om registrering enligt LVA ska kunna genomföras, främjar effektiviteten för både myndigheten och sökandena. Om Finansinspektionen hade valt att istället för bindande föreskrifter lämna allmänna råd på området, skulle det ha riskerat att skapa en större osäkerhet för sökandena och försvåra inspektionens prövningar. Finansinspektionen anser därför att införandet av en bindande reglering är det lämpligaste handlingsalternativet.

Slutligen anges att Finansinspektionen lämnar förslag till allmänna råd med rekommendation till de sökande fysiska och juridiska personerna att använda den ansökningsblankett som finns på Finansinspektionens webbplats. I den delen, som rör formen för lämnandet av uppgifter, finns det enligt inspektionens mening inte tillräckliga skäl för att införa en bindande reglering.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet noterar att förslagsställaren har övervägt de alternativ som man bedömer finns att tillgå. Likaså har förslagsställaren gällande formen för lämnandet av uppgifter, bedömt att det inte finns tillräckliga skäl för att införa en bindande reglering. Genom att ange de överväganden som har gjorts blir konsekvensutredningen mer transparent, än om sådan information utelämnas.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar, liksom effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att inspektionen bedömer att de föreslagna föreskrifterna överensstämmer med, och går inte utöver, Sveriges skyldigheter som medlemsstat i EU.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet har visserligen inte något att invända i sak mot förslagsställarens ställningstagande, men anser att det hade varit önskvärt med en motivering till ställningstagandet, förslagsvis även med hänvisning till relevanta EU-rättsliga regelverk. Med det sagt, kan den beskrivning som finns godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att det inte behöver tas någon särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdandet och att det inte behövs några speciella informationsinsatser utöver den vanliga informationen om nytt regelverk som inspektionen kommunicerar.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Det hade varit önskvärt om förslagsställarens ställningstaganden hade motiverats i denna del. Mot bakgrund av att lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024, och föreskrifterna samma dag, kan dock en utelämnad motivering godtas för detta ärende. Gällande behovet av speciella informationsinsatser hade det varit önskvärt med en beskrivning av de insatser som förslagsställaren anger som de vanliga informationsinsatserna, och som förslagsställaren bedömer som tillräckliga. För detta ärende kan dock en utelämnad beskrivning godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande, liksom behovet av speciella informationsinsatser, är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen saknas en beskrivning av berörda företag utifrån antal och storlek. Berörda företags bransch framgår av remissen i stort.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Enligt Regelrådet hade det varit behövt med en beskrivning av berörda företag utifrån antal och storlek för att synliggöra förslagets effekter och omfattning för den berörda målgruppen.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån bransch är godtagbar.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal och storlek är bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att de föreslagna föreskrifterna kommer att specificera vad en ansökan om registrering och en ansökan om en ny verksamhetsinriktning ska innehålla. I konsekvensutredningen anges att föreskrifterna inte bedöms leda till någon större administrativ börda för berörda verksamheter.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet anser att de beskrivningar som förslagsställaren ger är något kortfattade. Vidare framgår det att de nu remitterade föreskrifterna är en följd av en ändring i LVA. Ändringarna i LVA utreddes i promemorian Förstärkt reglering av valutaväxlare och andra finansiella institut, som Regelrådet yttrade sig

över vid sammanträde den 26 oktober 2022.¹ Regelrådet bedömde beskrivningen av förslagets effekter på företagens administrativa kostnader som bristfällig. Det nu remitterade ärendet specificerar de uppgifter som den sökande behöver inkomma med till Finansinspektionen för att registrera, eller ändra registrering, av en verksamhet. Regelrådet har ingen anledning att ifrågasätta förslagsställarens uppgift att föreskrifterna kommer att underlätta för sökanden som ska lämna in uppgifter. De administrativa kostnaderna till följd av en sådan ansökan behöver likväl kvantifieras. Avsaknaden av en sådan kvantifiering medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader är bristfällig.

Andra kostnader och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att föreskrifterna inte bedöms leda till några ökade kostnader för berörda verksamheter. Finansinspektionen bedömer att föreskrifterna kommer att underlätta för de fysiska och juridiska personer som ska lämna in ansökningar enligt LVA. De föreslagna föreskrifterna bedöms bli ett stöd i Finansinspektionens handläggning av de aktuella typerna av ärenden och öka effektiviteten i den handläggningen.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet anser att beskrivningen av förslagets effekter på företagens andra kostnader är något kortfattad, men Regelrådet har likväl inte skäl till att ifrågasätta rimligheten i den. Detsamma gäller beskrivningen av förslagets verksamhetspåverkan.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets effekter på företagens andra kostnader, liksom verksamhet, är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att förslagsställaren inte bedömer att regleringen får några effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet ifrågasätter visserligen inte förslagsställarens bedömning i sak. Företags förmåga att efterfölja nya och ändrade regler kan dock variera utifrån företagens förutsättningar. Det gäller inte minst när det kommer till rapportering som genererar administrativa kostnader, som i det nu remitterade ärendet. Med det sagt, kan den beskrivning som finns godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att förslagsställaren inte bedömer att regleringen får några effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

---

¹ Se ärende RR 2022-170, beslut vid sammanträde den 26 oktober 2022.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Regelrådet har inte kunnat återfinna en beskrivning av om särskilda hänsyn kan tas till små företag vid reglernas utformning. Som framgår ovan saknas det även en beskrivning av berörda företag utifrån storlek, vilket medför att det inte är tydliggjort om det finns några små företag att ta särskilda hänsyn till. Mot bakgrund av förslagetets karaktär av rapportering av uppgifter till en tillsynsmyndighet, i syfte att förhindra att verksamheter utnyttjas för penningtvätt, kan det vara så att det inte är möjligt att ta särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning. Om så är fallet, hade förslagsställaren kunnat ange det med en kort information, istället för att utelämna uppgiften. Avsaknaden av en sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn kan tas till små företag vid reglernas utformning är bristfällig.

Sammantagen bedömning

Det nu remitterade ärendet gäller förslag till regler som specificerar vilka uppgifter en ansökan om registrering av valutaväxling och annan finansiell verksamhet ska innehålla. Föreskrifterna härleder från de ändringar i LVA som föreslås träda i kraft den 1 januari 2024. Regelrådet kan konstatera att de ytterligare pålagorna för berörda verksamheter uppkom i och med de föreslagna ändringarna i LVA. Regelrådet kan likaså konstatera att en kvantifiering av de administrativa kostnaderna utelämnades i promemorian Förstärkt reglering av valutaväxlare och andra finansiella institut.² Regelrådet vill i det avseendet påminna om att det är varje förslagsställares ansvar att beskriva ett förslags påverkan på företagens kostnader – såväl kvalitativt som kvantitativt. Regelrådet har förståelse för de utmaningar som en myndighet får gällande kvantifiering i samband med utarbetandet av föreskrifter, när förslagetets effekter på företagens administrativa kostnader inte har tydliggjorts tidigare i regelkedjan.

Regelrådet kan dock inte bortse från att då det är fråga om tillkommande krav, samt inlämnande av uppgifter till tillsynsmyndighet, är frågan om förslagetets påverkan på företagens administrativa kostnader central. Avsaknaden av en kvantifiering får därför bäring på den sammantagna bedömningen av konsekvensutredningen. Utöver det har beskrivningen av berörda företag utifrån antal och storlek bedömts som bristfällig, liksom om särskilda hänsyn kan tas till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

---

² Se ärende RR 2022-170, beslut vid sammanträde den 26 oktober 2022.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 26 oktober 2023.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjör och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande